

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON
OPĆINA TEŠANJ
OPĆINSKO VIJEĆE**

Broj: 01- /20
Datum: 2020. godine

PRIJEDLOG

Na osnovu člana 14. Statuta Općine Tešanj („Službeni glasnik Općine Tešanj“ broj: 11/07), člana 21. stav 6. Odluke o izvršavanju budžeta Općine Tešanj za 2020. godinu („Službeni glasnik Općine Tešanj“ broj: 10/19), Općinsko vijeće Tešanj na sjednici održanoj dana _____ 2020. godine, d o n o s i

O D L U K U
o usvajanju Programa novčanih podsticaja
za unapređenje primarne poljoprivredne proizvodnje
na području općine Tešanj u 2020. godini

Član 1.

Ovom Odlukom usvaja se Program novčanih podsticaja za unapređenje primarne poljoprivredne proizvodnje na području općine Tešanj u 2020. godini.

Član 2.

Program iz člana 1. ove Odluke sastavni je dio ove Odluke.

Član 3.

Za realizaciju Programa iz člana 1. ove Odluke, zadužuje se Općinski načelnik i nadležna općinska Služba, u skladu sa odredbama Odluke o izvršavanju budžeta Općine Tešanj za 2020. godinu.

Član 4.

Ova Odluka stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Općine Tešanj“.

PREDSJEDAVALJUĆI VIJEĆA

Senad Subašić dipl.oec.

Obrazloženje:

PRAVNI OSNOV:

Pravni osnov za donošenje ove Odluke sadržan je u članu 21. stav 6. Odluke o izvršavanju budžeta Općine Tešanj za 2020. godinu („Službeni glasnik Općine Tešanj“ broj: 10/19) kojom je definisan način utroška planiranih sredstava i Budžetu Općine Tešanj za 2020. godinu („Službeni glasnik Općine Tešanj“ broj: 10/19) u kome je definisana visina sredstava za ove namjene.

RAZLOZI ZA DONOŠENJE ODLUKE:

U budžetu Općine Tešanj su planirana sredstva na poziciji „Grantovi za razvoj poljoprivrede“ u ukupnoj visini od 350.000,00 KM. Član 21. stav 6. Odluke o izvršavanju budžeta Općine Tešanj za 2020. godinu definiše da se sredstva na poziciji „Grantovi za razvoj poljoprivrede“ raspoređuju finansiranjem Programa novčanih podsticaja za unapređenje primarne poljoprivredne proizvodnje koji svojom odlukom usvaja Općinsko vijeće.

Nadležna općinska Služba je na bazi rezultata učinka općinskih poticaja na razvoj poljoprivrede, broja korisnika općinskih novčanih poticaja, dosadašnjih iskustava kroz realizaciju Programa novčanih podsticaja kao i sugestija iznijetih na Javnoj raspravi održanoj dana 20.02.2020. godine izvršila pripremu Programa poticaja (PRILOG: Zapisnik sa javne rasprave).

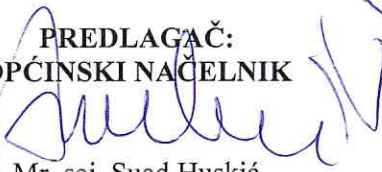
U prijedlogu Programa zadržani su vidovi poticaja iz prethodne godine, uz određene korekcije:

- umjesto poticaja za proizvodnju povrća i ljekobilja na otvorenom, uvedeni su poticaji za proizvodnju ljekobilja za otkup;
- visina podsticaja za otkup pšenice povećana je sa 0,05 na 0,10 KM/kg;
- rok za podnošenje zahtjeva za tov junadi umjesto 31.05. pomjeren je na 15.06.2020. godine;
- kod poticaja za pčelarstvo jedan od uslova je da je pčelar upisan u Registar pčelara.

Program se dostavlja u formi prijedloga i predlaže se donošenje ove Odluke kako bi se blagovremeno pristupilo realizaciji planiranih aktivnosti u 2020. godini.

OBRADIVAČ:
Služba za finansije, privredu, komunalne i
inspekcijske poslove

Hamzalija Hojkurić dipl.ecc

PREDLAGAČ:
OPĆINSKI NAČELNIK

Mr. sci. Suad Huskić

Broj: 02-02-01-820/20
Datum: 14.04.2020. godine

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON
OPĆINA TEŠANJ
OPĆINSKI NAČELNIK

PROGRAM

NOVČANIH PODSTICAJA ZA UNAPREĐENJE PRIMARNE
POLJOPRIVREDNE PROIZVODNJE U 2020. GODINI

Mart 2020. godine

SADRŽAJ:

1. UVOD

2. OPŠTE ODREDBE

3. STRUKTURA PROGRAMA POTICAJA

3.1. PROIZVODNJA U PLASTENICIMA/STAKLENICIMA ZA PORODIČNA
POLJOPRIVREDNA GAZDINSTVA

3.2. PROIZVODNJA POVRĆA ZA OTKUP

3.3. PROIZVODNJA VOĆA ZA OTKUP

3.4. PODRŠKA OTKUPLJIVAČIMA PŠENICE

3.5. PROIZVODNJA LJEKOBILJA ZA OTKUP

3.6. PROIZVODNJA MLIJEKA

3.7. TOV JUNADI

3.8. PČELARSTVO

4. ODRŽIVOST I UTICAJ NA RAZVOJ OPĆINE

1. UVOD

Programom novčanih podsticaja za unapređenje primarne poljoprivredne proizvodnje, Općina Tešanj namjerava osnažiti poljoprivredne proizvođače i učvrstiti lanac koji povezuje proizvodnju, preradu i plasman poljoprivrednih proizvoda. Pored ovog cilja postoje i drugi specifični ciljevi Programa podsticaja:

- stvaranje porodičnih gazdinstava,
- stvaranje tržišno orjentisanih proizvođača,
- intenziviranje postojeće poljoprivredne proizvodnje,
- povećanje obradivih površina,
- smanjenje stope nezaposlenosti, ruralni razvoj i dr.

Na osnovu člana 21. stav 6. Odluke o izvršavanju budžeta za 2020. godinu, pristupilo se izradi Programa pri čemu su uzeti u obzir pokazatelji koji utiču na poljoprivrednu proizvodnju kao i rezultati Analize uticaja općinskih poticaja na razvoj poljoprivrede. Nakon usvajanja Programa podsticaja Služba za finansije, privredu, komunalne i inspeksijske poslove će putem općinskih ureda, mjesnih zajednica i sredstava javnog informisanja, obavijestiti poljoprivrednike o podsticajnim mjerama, kao i o kriterijima koji moraju biti ispunjeni da bi podsticajna sredstva bila odobrena.

2. OPŠTE ODREDBE

Program podsticaja podrazumijeva jednokratne isplate a za realizaciju navedenog Programa obezbjeđena su budžetom za 2020. godinu sredstva u visini od **350.000 KM**.

Program utroška sredstava za podsticaj:

94% sredstava za novčani podsticaj poljoprivrednoj proizvodnji (biljna i animalna),

6% sredstava za utvrđivanje ispunjenosti kriterija i činjeničnog stanja na terenu za općinski podsticaj, troškove edukacije poljoprivrednih proizvođača (emisije, predavanja, sajamske posjete i dr.) ili aktivnosti u svrhu unapređenja poljoprivredne proizvodnje.

Maksimalan iznos podsticaja koji može dobiti jedan podnosilac zahtjeva po osnovu jednog ili više vidova podsticaja je **2.200,00 KM**.

U slučaju da podneseni zahtjevi znatno premašuju za ove svrhe planirana sredstva, visina podsticaja može biti i manja, zavisno od broja odobrenih zahtjeva.

Pravo na dobijanje podsticajnih sredstava u skladu sa Programom mogu ostvariti slijedeći korisnici:

1. porodična poljoprivredna gazdinstva i fizička lica-obrtnici, sa područja Općine Tešanj, upisana u Registar poljoprivrednih gazdinstava i klijenata (RPG), i koja ostvaruju poljoprivrednu proizvodnju na području općine Tešanj,
2. koji blagovremeno, u roku propisanom Programom podnesu zahtjev za poticaj sa potrebnom dokumentacijom i ispune sve propisane kriterije,
3. nosilac poljoprivrednog gazdinstva zahtjev podnosi za jedan ili više vidova proizvodnje (za svaki vid proizvodnje podnosi poseban zahtjev) a za istu proizvodnju ne može ostvariti poticaj po dva osnova,
4. podsticaj za mlade poljoprivredne proizvođače u visini od 30% na odobreni podsticaj iz tačke 1. može ostvariti podnosilac zahtjeva odnosno nosilac poljoprivrednog gazdinstva ako je starosti do 35. godina i na evidenciji nezaposlenih neprekidno najmanje 5 godina.

Sa podnošenjem zahtjeva se počinje petnaest dana nakon usvajanja Programa podsticaja od strane Općinskog vijeća Tešanj i traje do rokova naznačenih za svaku vrstu poljoprivredne proizvodnje posebno. Podnošenje zahtjeva će se vršiti putem šaltera za prijem podnesaka, gdje će podnosioci zahtjeva popuniti Prijavni list u kome će pored podataka: ime i prezime, mjesto stanovanja/prebivališta, telefon, JMB i broj tekućeg računa banke, biti tačno naznačena vrsta proizvodnje za koju se podnosi zahtjev uz koji će prilagati i ostale dokumente

navedene u Programu podsticaja za svaku proizvodnju posebno a za mlade aplikante i uvjerenje da su na evidenciji nezaposlenih.

Ispunjenost kriterija u svakom pojedinačnom slučaju će utvrđivati Komisija za podsticaje imenovana od strane Općinskog načelnika, utvrđivanjem činjeničnog stanja na terenu o čemu će sastavljati zapisnike. Na osnovu zapisnika iz kojih mora biti vidljivo da li su ispunjeni svi potrebni kriteriji i izvještaja Komisija, na kraju godine sačinjava se prijedlog rješenja o isplati sa spiskom korisnika i iznosima ostvarenih poticajnih sredstava, u slučajevima gdje su svi kriteriji ispunjeni kumulativno i dostavljaju Općinskom načelniku. U slučajevima gdje je zapisnikom Komisije za podsticaje utvrđeno da podnosilac zahtjeva nije ispunio jedan ili više kriterija, taj zahtjev se ne odobrava i vrši se njegovo arhiviranje i pismeno obavještanje podnosioca zahtjeva. Ponovno podnošenje zahtjeva za istu poljoprivrednu proizvodnju neće biti razmatrano od strane Službe za finansije, privredu, komunalne i inspeksijske poslove. Isplata podsticajnih sredstava će se vršiti na tekući račun otvoren kod poslovnih banaka.

Kontrolu realizacije podsticajnih mjera i procjenu rezultata kontinuirano će vršiti Pomoćnik Općinskog načelnika iz Službe za finansije, privredu, komunalne i inspeksijske poslove Općine Tešanj s ciljem da se utvrdi dokle se došlo sa sprovođenjem zacrtanih aktivnosti i o tome po potrebi izvještavati Općinskog načelnika i Općinsko vijeće. Ukoliko se u realizaciji Programa podsticaja identifikuju podnosioci zahtjeva za podsticaje koji pokušavaju prevariti ili dovesti u zabludu Komisiju za podsticaje pružanjem netačnih podataka ti podnosioci zahtjeva će biti isključeni iz Programa podsticaja za narednih pet godina.

Pravo na podsticajna sredstva na osnovu Programa podsticaja ne mogu ostvariti članovi Komisije za podsticaje. Članovi komisije za svoj rad u Komisiji za podsticaje ostvaruju pravo na naknadu.

3. STRUKTURA PROGRAMA POTICAJA

3.1. PROIZVODNJA U PLASTENICIMA/STAKLENICIMA ZA PORODIČNA POLJOPRIVREDNA GAZDINSTVA

Kriteriji koje mora ispuniti podnosilac zahtjeva za dobijanje novčane naknade na ime podsticaja zasnovane proizvodnje u plasteniku/stakleniku su:

- da je upisan u Registar poljoprivrednih gazdinstava kao porodično gazdinstvo
- da je vlasnik zemljišta na kojem su platenici ili je član zajedničkog domaćinstva sa vlasnikom predmetnog zemljišta
- ukupna površina mora biti najmanje 300 m²,
- moraju biti obezbjeđeni sa sistemom za navodnjavanje i otvorima za prozračivanje,
- minimalne visine na najvišem dijelu 2m,
- mora biti zasnovana proizvodnja,
- krajnji rok za podnošenje zahtjeva za dobijanje novčane naknade na ime podsticaja je **01.09.2020.** godine.

Visina podsticaja za proizvodnju u plasteniku/stakleniku je 1,50 KM/m².

Visina podsticaja može biti i manja, zavisno od broja odobrenih zahtjeva.

AKTIVNOSTI I PROCEDURE

Služba će pomoći podnosiocu zahtjeva u dostavi zahtjeva Komisiji za podsticaje za svakog podnosioca zahtjeva ponaosob. Uz zahtjev za podsticaj, podnosilac zahtjeva će dostaviti slijedeću dokumentaciju:

- a. Kopiju katastarskog plana, ne stariju od dvije godine,
- b. Izjavu o zajedničkom domaćinstvu,
- c. Listu korištenja iz RPG,
- d. Fotokopiju kartice broja bankovnog računa.

3.2. PROIZVODNJA POVRĆA ZA OTKUP

Kriteriji koje mora ispuniti podnosilac zahtjeva za dobijanje novčane naknade na ime podsticaja za proizvodnju povrća za otkup su:

- da proizvede i registrovanom otkupljivaču preda najmanje dvije tone povrća (kornišona, paprika, paradajza, krompira, mrkve, luka i dr. osim bundave)
- da ima zasnovanu proizvodnju povrća na otvorenom na maksimalno dvije parcele,
- da od zasnovane proizvodnje povrća može ostvariti odgovarajući prinos, što utvrđuje komisija na zapisnik,
- zahtjevi za dobijanje novčane naknade na ime podsticaja se podnose do **01.08.2020.** godine, a krajnji rok za dopunu zahtjeva odnosno dostavu dokaza o predatoj količini povrća otkupljivaču je **01.11.2020.** godine.

Visina podsticaja za proizvedeno povrće iznosi 15% vrijednosti predate količine povrća otkupljivaču.

Visina podsticaja može biti i manja, zavisno od broja odobrenih zahtjeva.

AKTIVNOSTI I PROCEDURE

Služba će pomoći podnosiocu zahtjeva u dostavi zahtjeva Komisiji za podsticaje za svakog podnosioca zahtjeva ponaosob. Uz zahtjev za podsticaje podnosilac zahtjeva će dostaviti slijedeću dokumentaciju :

- a. Kopiju katastarskog plana, ne stariju od dvije godine,
- b. Izjavu o zajedničkom domaćinstvu,
- c. Ugovor o zakupu zemljišta ukoliko proizvođač koristi zemljište pod zakup ili izjavu ukoliko je poljoprivredno zemljište ustupljeno bez naknade,
- d. Ugovor o otkupu povrća sklopljen sa registrovanim otkupljivačem/prerađivačem,
- e. Račun, potvrdu ili otkupni list, odnosno ovjerene kopije istih o predatoj količini povrća registrovanom otkupljivaču.
- f. Listu korištenja iz RPG,
- g. Fotokopiju kartice broja bankovnog računa.

3.3. PROIZVODNJA VOĆA ZA OTKUP

Kriteriji koje mora ispuniti podnosilac zahtjeva za dobijanje novčane naknade na ime podsticaja za proizvodnju voća za otkup su:

- da podnosilac zahtjeva proizvede i preda registrovanom otkupljivaču/prerađivaču najmanje 700 kg jagodičastog voća, odnosno 2 tone ostalog svježeg voća,
- da ima zasnovanu proizvodnju voća odnosno voćnjak sa kojeg može ostvariti odgovarajući prinos, što utvrđuje komisija na zapisnik,
- zahtjevi za dobijanje novčane naknade na ime podsticaja se podnose do **01.08.2020.** godine, a krajnji rok za dostavu dokaza o predatoj količini voća otkupljivaču je **01.11.2020.** godine.

Visina podsticaja za jagodičasto voće je 0,25 KM/kg. a za ostale vrste voća 0,20 KM/kg.

Visina podsticaja može biti i manja, zavisno od broja odobrenih zahtjeva.

AKTIVNOSTI I PROCEDURE

Služba će pomoći podnosiocu zahtjeva u dostavi zahtjeva Komisiji za podsticaje za svakog podnosioca zahtjeva ponaosob. Uz zahtjev za podsticaje podnosilac zahtjeva će dostaviti:

- a. Kopiju katastarskog plana parcele na kojoj je zasnovan voćnjak, ne stariju od dvije godine,
- b. Izjavu o zajedničkom domaćinstvu,

- c. Ugovor o zakupu zemljišta ukoliko proizvođač koristi zemljište pod zakup ili izjavu ukoliko je poljoprivredno zemljište ustupljeno bez naknade,
- d. Ugovor o otkupu voća sklopljen sa registrovanim otkupljivačem/prerađivačem,
- e. Račun, potvrdu ili otkupni list, odnosno ovjerene kopije istih o predatoj količini voća registrovanom otkupljivaču/prerađivaču,
- f. Listu korištenja iz RPG,
- g. Fotokopiju kartice broja bankovnog račun

3.4. PODRŠKA OTKUPLJIVAČIMA PŠENICE

Pravo na podršku mogu ostvariti registrovani otkupljivači/prerađivači pšenice za otkup merkantilne pšenice od proizvođača sa području općine Tešanj na kom je i ostvarena proizvodnja pšenice.

Visina podsticaja iznosi 0,10 KM/kg otkupljene pšenice.

Visina podsticaja može biti i manja, zavisno od broja odobrenih zahtjeva. Zahtjevi za poticaj se podnose do 01.11.2020. godine.

AKTIVNOSTI I PROCEDURE

Uz zahtjev za podsticaje podnosilac zahtjeva će dostaviti slijedeću dokumentaciju :

- a. Tabelarni prikaz otkupljenih količina pšenice za sve poljoprivredne proizvođače sa područja općine Tešanj,
- b. Zbirni otkupni list za svakog proizvođača sa brojem otkupnog bloka i datumom otkupa,
- c. Ugovore sa poljoprivrednim proizvođačima,
- d. Zapisnik komisije za poticaje o žetvenim površinama pšenice za svakog proizvođača.

3.5. PROIZVODNJA LJEKOBILJA ZA OTKUP

Kriteriji koje mora ispuniti podnosilac zahtjeva za dobijanje novčane naknade na ime podsticaja za proizvodnju ljekobilja za otkup su:

- da ima zasnovanu proizvodnju ljekobilja, min. 0,1 ha na jednoj ili dvije parcele,
- da proizvede i registrovanom otkupljivaču preda najmanje 500 kg osušenog ljekobilja,
- zahtjevi za dobijanje novčane naknade na ime poticaja se podnose do 01.10.2020.god.

Visina podsticaja za ljekobilje iznosi 0,50 KM/kg osušenog ljekobilja predatog otkupljivaču. Visina podsticaja može biti i manja, zavisno od broja odobrenih zahtjeva.

AKTIVNOSTI I PROCEDURE

Služba će pomoći podnosiocu zahtjeva u dostavi zahtjeva Komisiji za podsticaje za svakog podnosioca zahtjeva ponaosob. Uz zahtjev za podsticaje podnosilac zahtjeva će dostaviti slijedeću dokumentaciju :

- a. Kopiju katastarskog plana, ne stariju od dvije godine,
- b. Ugovor o zakupu zemljišta ukoliko proizvođač koristi zemljište pod zakup ili izjavu ukoliko je poljoprivredno zemljište ustupljeno bez naknade,
- c. Izjavu o zajedničkom domaćinstvu,
- d. Račun, potvrdu ili otkupni list, odnosno ovjerene kopije istih o predatoj količini ljekobilja registrovanom otkupljivaču,
- e. Listu korištenja iz RPG,
- f. Fotokopiju kartice broja bankovnog računa

3.6. PROIZVODNJA MLIJEKA

Kriteriji koje mora ispuniti podnosilac zahtjeva za dobijanje novčane naknade na ime podsticaja za proizvodnju mlijeka su:

- da podnosilac zahtjeva posjeduje minimalno tri muzne krave koje moraju biti obilježene ušnom markicom i sa mliječnim kartonom (utvrđuje Komisija na licu mjesta)
- da su muzne krave smještene u jednom objektu-štali
- krajnji rok za podnošenje zahtjeva za dobijanje novčane naknade na ime podsticaja je **15.09.2020.** godine.

Visina poticaja je 150,00 KM po svakoj muznoj kravi.

Visina podsticaja može biti i manja, zavisno od broja odobrenih zahtjeva.

AKTIVNOSTI I PROCEDURE

Služba će pomoći podnosiocu zahtjeva u dostavi zahtjeva Komisiji za podsticaje za svakog podnosioca zahtjeva ponaosob. Uz zahtjev za podsticaje podnosilac zahtjeva će dostaviti:

- a. Kopiju katastarskog plana parcele na kojoj se nalazi farma (bez obzira na uplanjenje), ne stariju od dvije godine,
- b. Izjavu o zajedničkom domaćinstvu,
- c. Kopiju ugovora o otkupu mlijeka sklopljenog sa zadrugom ili mljekarom,
- d. Listu korištenja iz RPG,
- e. Fotokopiju kartice broja bankovnog računa.

3.7. TOV JUNADI

Kriteriji koje mora ispuniti podnosilac zahtjeva za dobijanje novčane naknade na ime podsticaja za tov junadi su:

- da podnosilac zahtjeva posjeduje u tovu minimum 3 muška grla obilježena ušnom markicom,
- da grla uvedena u tov na dan podnošenja zahtjeva nisu starija od devet mjeseci,
- da grla provedu u tovu minimalno pet mjeseci,
- krajnji rok za podnošenje zahtjeva za dobijanje novčane naknade na ime podsticaja je **15.06.2020.** godine.

Visina podsticaja je 200,00 KM za tri grla, i za svako slijedeće grlo u tovu 100 KM.

Visina podsticaja može biti i manja, zavisno od broja odobrenih zahtjeva.

AKTIVNOSTI I PROCEDURE

Služba će pomoći podnosiocu zahtjeva u dostavi zahtjeva Komisiji za podsticaje za svakog podnosioca zahtjeva ponaosob. Samo jedno fizičko lice na jednoj katastarskoj čestici može podnositi zahtjeve za podsticaje za tov. Uz zahtjev za podsticaje podnosilac zahtjeva će dostaviti slijedeću dokumentaciju:

- a. Kopiju katastarskog plana parcele na kojoj se nalazi farma (bez obzira na uplanjenje), ne stariju od dvije godine,
- b. Izjavu o zajedničkom domaćinstvu,
- c. Ovjerenu izjavu sa tačnim brojem grla u tovu i brojem ušne markice za svako grlo,
- d. Kopiju pasoša za svako grlo,
- e. Listu korištenja iz RPG,
- f. Fotokopiju kartice broja bankovnog računa.

3.8. PČELARSTVO

Kriteriji koje mora ispuniti podnosilac zahtjeva za dobijanje novčane naknade na ime podsticaja za pčelarstvo su:

- da podnosilac zahtjeva posjeduje minimum 30 košnica,
- da je izvršen klinički pregled pčelinjih društava,
- da je upisan u Registar pčelara,
- da registrovana Udruženja pčelara Općine Tešanj pismeno potvrde da je podnosilac zahtjeva pčelar koji svoju djelatnost obavlja na području Općine Tešanj sa tačno naznačenim brojem košnica koje posjeduje u vlasništvu,
- krajnji rok za podnošenje zahtjeva za dobijanje novčane naknade na ime podsticaja je **01.09.2020.** godine.

Visina podsticaja je 10 KM po jednoj košnici.

Visina podsticaja može biti i manja, zavisno od broja odobrenih zahtjeva.

AKTIVNOSTI I PROCEDURE

Služba će pomoći podnosiocu zahtjeva u dostavi zahtjeva Komisiji za podsticaje za svakog podnosioca zahtjeva ponaosob. Uz zahtjev za podsticaje podnosilac zahtjeva će dostaviti slijedeću dokumentaciju:

- a. Kopiju katastarskog plana parcele na kojoj se nalaze košnice, ne stariju od dvije godine,
- b. Izjavu o zajedničkom domaćinstvu,
- c. Originalnu potvrdu izdatu od strane Udruženja pčelara kojom se potvrđuje da je podnosilac zahtjeva pčelar i sa brojem košnica u vlasništvu,
- d. Potvrdu veterinarske stanice o izvršenom kliničkom pregledu pčelinjih društava
- e. Listu korištenja iz RPG,
- f. Fotokopiju kartice broja bankovnog računa.

4. ODRŽIVOST I UTICAJ NA RAZVOJ OPĆINE

Analizirajući realizaciju novčanih podsticaja za trinaest godina od kada se izdvajaju budžetska sredstva za novčani poticaj primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji, evidentano je povećanje broja korisnika poticajnih sredstava kao i povećanje obima određenih vidova proizvodnje što jeste jedan od ciljeva Programa.

Izdvajanje bužetskih sredstava za poticaj poljoprivredi je posebno značajano za korisnike jer su isplate redovne i u vrijeme kada je potrebno na gazdinstvu obezbijediti hranu za stoku za zimski period ili pripremati se za proljećne radove.

Nadamo se da će i u ovoj godini izdvajanje budžetskih sredstava za poticaj poljoprivrednoj proizvodnji kao i prethodnih godina, dati značajnu podršku poljoprivrednim gazdinstvima da jačaju svoje proizvodne kapacitete i da kroz ostvarenu proizvodnju obezbijede prihode za članove domaćinstva.

 OPĆINSKI NAČELNIK
Mr sci. Suad Huskić
Broj: 02-02-01-820-2 /20
Datum: 14.04.2020. godine

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON
OPĆINA TEŠANJ
OPĆINSKI NAČELNIK
Služba za finansije, privredu, komunalne i inspeksijske poslove

Datum, 24.02.2020. godine

Predmet: Zapisnik sa okruglog stola

Dana 20.02.2020. godine (četvrtak) sa početkom u 11,00 sati održan je okrugli stol na temu "Pravci razvoja poljoprivredne proizvodnje u općini Tešanj". Sastanak je održan u sali CKO-Dom kulture u Tešnju.

Na sastanku je bilo 60 prisutnih, i to:

- Suad Huskić, Općinski načelnik,
- Hamzaliya Hojkurić, pomoćnik Općinskog načelnika,
- Tamara Turkić, Općina Tešanj,
- Aidin Ibrahimkadić, Općina Tešanj,
- Selma Numić, zapisničar,
- Emir Sejdić, mr.zaštite bilja,
- Hajrudin Bečić, dipl.ing,
- Hamdo Vejsić,
- Mustafa Trepčić,
- Amer Zukan,
- Fadil Kruško,
- Fahir Solo,
- Edin Mahmutović,
- Senad Ahmić,
- Sejfudin Huselja,
- Maid Smajić,
- Ruža Vlajković,
- Kasim Huskić i ostali.

(u prilogu evidencija svih prisutnih)

Tamara Turkić je pozdravila prisutne, upoznala ih sa temama koje će biti predstavljene na prezentaciji, te predstavila predstavnike kantonalnog ministarstva. Zatim je zamolila načelnika Suada Huskića da se obrati prisutnima.

Općinski načelnik Suad Huskić pozdravio je prisutne i ujedno se zahvalio na odzivu okruglom stolu. Istakao je da je cilj Općine da putem okruglog stola podstakne razvoj poljoprivredne proizvodnje, da uvide postojeće probleme, te da otvaranjem diskusije prisutni mogu iznijeti svoje prijedloge i sugestije.

Tamara Turkić je govorila o stanju poljoprivredne proizvodnje na području općine Tešanj. Istakla je da su na području općine Tešanj zastupljene različite grane poljoprivrede od kojih su najzastupljenije: stočarstvo (uzgoj muznih krava, proizvodnja mlijeka, tov junadi), ratarstvo i voćarska proizvodnja. Značajnu ulogu u pokretanju proizvodnje i otkupa mlijeka imalo je udruženje žena poljoprivrednica koje je prvo počelo sa saradnjom sa mljekarom, a danas tu ulogu imaju zadruge "Kapi života" i "Zlatna kap". Zadruga "Kapi života" ima preko 200 kooperanata i vrše otkup mlijeka za mljekaru Megle Bihać, te u cilju unapređenja proizvodnje organizuje brojne edukacije za poljoprivredne proizvođače i odlaske na sajmove. Napominje da su u toku aktivnosti oko realizacije projekata "Farma 2" i nabavka 40 muzilica i projekat edukacije o osjemenjavanju."Zlatna kap" također ima oko 200 kooperanata i ona vrši preradu mlijeka, te se bavi proizvodnjom raznih vrsta sireva. Također vrši otkup mlijeka za mljekaru "IMER" Gradačac. U toku su projekti nabavke 100

muzilica za kooperante zadruge i očekuju nabavku najsavremenije opreme za proces prerade mlijeka. Značajna je i peradarska proizvodnja, odnosno uzgoj brojlera i proizvodnju jaja. Što se tiče ratarske proizvodnje najviše su zastupljeni kukuruz i pšenica, zatim krmno bilje. Obzirom na usitnjenost posjeda, nemogućnost navodnjavanja i primjenu mehanizacije ne možemo govoriti o nekoj značajnoj proizvodnji povrća na otvorenom. Iskorak o ovoj proizvodnji napravljen je 2010. godine kada je zadruga "Gračanka" pokrenula proizvodnju kornišona. Plastenička proizvodnja je također u razvoju, a doprinos tome je projekat Češke razvojne agencije sa našom razvojnom agencijom kojim je za 50 gazdinstava obezbjeđeni plastenici od 300 m². Tome je doprinjeo projekat MUSIM AID sa Općinom Tešanj kojim su za 20 gazdinstava nabavljeni plastenici od 100 m². U voćarskoj proizvodnji povećan je broj zasada voća posebno jabuka, šljiva, kruška, orah i ljeska. Što se tiče jagodičastog voća najveće površine su i dalje pod malinom. Bitno je pomenuti proizvodnju gljiva, ljekovitog bilja i meda. Prisutan je i uzgoj ovaca.

Pored poticaja Općina Tešanj podržava aktivnosti udruženja i zadruga, te odlaske na sajmove i edukacije. Napominje da je uslov za ostvarivanje poticaja upis u Registar poljoprivrednih gazdinstava i Registar klijenata. Ističe da je uveden i Registar pčelara koji je integrisan sa Registrom gazdinstava. U cilju dobivanja informacija o svojim zahtjevima, o stanju u registru, mogućnost preuzimanja obrazaca Federalno ministarstvo je uvelo aplikaciju "Farmer portal" gdje se unose podaci.

Emir Sejdić je pričao na temu "Proizvodnja za otkup i siguran plasman", te je tokom prezentacije prikazao analizu izvoza i uvoza proteklih godina (2014.-2019.) s ciljem da se utvrdi deficit i suficit. Tvrdi da određeno voće i povrće mnogo više uvozimo nego što izvozimo što je naravno jedan od problema sa kojim se proizvođači susreću. Istakao je šta se najviše uvozi i izvozi, te je kod uvoza istakao 5 vrsta voća koje najviše uvozimo a to su: malina, kruška, jabuka, šljiva i kornišoni. Od povrća najviše se uvozi: paradajz, jabuka, krompir, grah. Tvrdi da se uvoze velike količine upitnog kvaliteta po jako niskim cijenama. Osvrnuo se na biološke proizvode za koje smatra da je potrebno veliko znanje. Istakao je problem korištenja pesticida zbog kojih naši proizvođači teško prolaze na tržištu. Kroz svoje izlaganje savjetovao je domaće proizvođače koje kulture bi bilo dobro da proizvode i na koji način kako bi proizveli kvalitetan proizvod.

Hajrudin Bečić je govorio na temu "Predstavljanje poticaja i savjetodavne podrške". Prije početka same prezentacije posavjetovao je poljoprivrednike da ažuriraju liste, te je objasnio da kanton još uvijek nije objavio poticaj, jer se čeka Federalni. Govorio je o realizaciji poticaja u predhodnoj godini za koke nosilje, farme brojlera, goveda, ovaca i svinja. Istakao je da su razdvojeni obrti od fizičkih lica, jer obrti imaju veće obaveze. Napomenuo je da je veoma značajna veza proizvođač-odkupljiivač, pa su putem poticaja dali podršku i odkupljiivačima. Dali su podršku odkupljiivačima mlijeka, pilećeg mesa, povrća, voća, ljekovitog bilja i jagodičastog voća. Također su podržali plasteničku proizvodnju, opremanje hladnjača, mehanizaciju i pčelarstvo. Efekti korištenja ovih sredstava su: unapređenje poljoprivredne proizvodnje, povećanje obima korištenja poljoprivrednog zemljišta s ciljem jačanja konkurentnosti, uvođenje nove tehnologije, uvezivanje primarnog proizvođača sa prerađivačem, povećavanje otkupa, očuvanje stočnog fonda i sl.

Edin Zukan vlasnik firme "Frutti-funghi" Visoko ukratko se predstavio i govorio je o proizvodnji plantažnog jagodičastog i bobičastog voća. Kao firma su organizovali otkup voća od proizvođača sa svojih 25 vozila. Locirali su hladnjaču u Zavidovićima kako bi spriječili propadanje maline. Govorio je problemima proizvodnje i otkupa, te je podstakao proizvođače da ne odustaju od proizvodnje.

Diskusija (prijedlozi i sugestije):

- 1) **Fahir Solo** je postavio pitanje šta je Općina poduzela po problemu malinara. Tamara je istakla da je to bio projekat agencije koji je zatvoren uz podršku Općine u finansijskom dijelu. A H. Hamzalija je istakao da je otkazivanjem jednog od odkupljiivača malina, Općina pronašla odkupljiivača iz Begovog Hana, te da je one koji su odustajali od proizvodnje odnosno projekta oslobađala dugova koje su imali prema Agenciji.
- 2) **Mustafa Trepčić** je istakao da i sami proizvođači svoju proizvodnju trebaju shvatiti ozbiljnije kako bi i odkupljiivači bili zadovoljni. Predlaže da Općina angažuje agronoma koji bi

poljoprivrednicima bio pristupačan na terenu. Odgovoreno je da se usluge agronoma na terenu se nude putem Agencije za razvoj.

- 3) **Kasim Huskić** upitao je na koji način zaštiti domaćeg proizvođača baram u sezoni aktivne proizvodnje, te da li se može djelovati prema višim nivoima vlasti. Hamzalija Hojkurić smatra da država upravo poticajima osposobljava domaćeg proizvođača za konkurenciju iz susjednih zemalja.
- 4) **Fadil Kruško** sugeriše poljoprivrednicima povećanje površina za sadnju kornišona i uputio je molbu ministarstvu da minimalna površina bude 500 m², a ne 1000m².
- 5) **Ruža Vlajković** predlaže da se ukine VS-obrazac, te smatra da bi bilo od koristi preko udruženja organizovati odlazak proizvođača na stručno usavršavanje u druge države. Hajrudin je odgovorio da udruženje prema kantonu može aplicirati za projekat organizovanog odlaska na sajam ili slično.
- 6) **Edin Mahmutović** predlaže osnivanje sekundarene Zadruga na općinskom nivou koja će pratiti potrebe tržišta i poljoprivrednu proizvodnju, savjetovati poljoprivrednike o načinu proizvodnje, a imati uposlenog agronoma, menadžera, ekonomistu i dr. Odgovoreno je da te usluge se nude putem agronoma iz Agencije za razvoj i agronoma iz Općine.
- 7) **Sejfudin Huselja** je predložio uvođenje plavog dizela. Zanimalo ga je da li će postojati mogućnost leglaizacije stajskih objekata. Hamzalija Hojkurić je pojasnio da će to pitanje biti riješeno izmjenom prostornog plana.
- 8) **Maid Smajić** je dao prijedlog da se obnovi stočni fond u općini Tešanj u smislu sufinansiranja.
- 9) **Senad Ahmić** ističe problem primjene hemije u poljoprivredi, te zahtjeva ponovno aktualiziranje ovog pitanja. Prijedlog je upozorenje proizvođača koji vrše tretiranje pesticidima o terminu primjene takvih sredstava.

Na kraju je zahvaljeno svima na odzivu i rečeno da će sve diskusije, prijedlozi i sugestije biti od koristi kako za donošenje Općinskih tako i Kantonalnih poticaja, u ovoj godini ali i dugoročno.

Okrugli stol je završen u 13,30 sati.

POMOĆNIK OPĆINSKOG NAČELNIKA

Hamzalija Hojkurić, dipl.ecc